

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

לפ.

עין משפט
נר מצוה

מד א מ״י פ״ג מהלכות
 תחלות הלכה וט״ע
הר״ע שם קס ט״ה ז״ל
מה ב מ״י פ״א מהל'
 יבוס הלכה וטו סנה
 עשין א מה ט״ע שם סימן
 קסח ט״א:
מו א מ״י פ״ב מהל'
 ארבות הלכה ז״ל סנה
 שם ט״ע שם קסח וט״ע
 ט״ב מהל':
מז ד מ״י פ״ג מהל'
 יבוס הלכה ו סנה
 עשין א מה ט״ע שם סימן
 קסח ט״ע ז״ל
מח ה מ״י שם הל' א
 ט״ע שם קסח ז״ל
מכז ו מ״י שם הל' ג
 ט״ע שם קסח ז״ל
נ א מ״י שם הלכה ז״ל
 ט״ע שם קסח ז״ל

מוסף רש"י

שייר לעמוד קודם.
 בנבל האיש.
 עמלו ועל אצוי קאל, שיהיה
 שמשקן כנון בני עשק
 עשק ועל אצוי קאל
 אפילו עור ופלטה בני
 שגם הם יריש
 אומרים את מה
 רשקו יהיו רשקו
 רשקו ומה אצוי קאל
 מהתא רשקו בנבל
 ואלו הם רשקו בנבל נכסי
 עקל ויורש אל כל בנבל
 ובענין נבל בנבל
 עמלו ועל מורשי שיך
 נלתימה יורש מורשי
 אומרים את מה רשקו
 וב"ה אומרים
 נכסיים בהרשקו. מחקת
 שיהי אצוי קאל
 יורשים ואלו אל מעשק אל
 שיהי עשק מחוק נכסיים
 היה ואלו בלא ממה ובעל
 מביד עשק ואלו ספק מורש
 הרומדורו עשק כבוי
 דמי. מביד על שטר חזק
 עמל מצירו ושיעמד לו כי
 עשק מחוק בעל השטר
 נכסיים יורש מכל הלוט
 (סוטה כה.) ומרשו ואלו
 מחזיר (רש"י ב"ב ע"א)
 שיהי בעליהן עד שלא
 שוחר. אל הנשע עשעלם
 שקיעלו לטן עעלין
 וסמרו ואלו הפניקין
 להסעומה עד שמה
 (כתובות 99 וב"מ"א ע"א)
 ד.) ואין שוחרות.
 דנעקן והיה אשט אל
 אשמו (שם) או
 שוחרות ואלו נטרלות
 כחורות. לטור מן
 אצוי קאל נטרלות
 נכסיה (סוטה ע"א) ספק
 נזאי. הפניקיה מחזקה
 (כתובות 98) ורמזיה
 מביד רדאי. מלי יריש
 בעלל שאל ואלו ירושה
 כבוי דמי. ירושה
 מחוקת נכסיים מלי ואלו
 ואין כאל נכסיים מלי ואלו
 ולכן כיון דנכסי
 בהרשקת קיעמל היו ואלו
 יריש יריש ונכסי
 מחזקו
 והיה עעלין להנציח ואלו
 שוחרת כמקמי ואלו ואצוי
 מחזקה (סוטה כה.) וב"מ"א
 בנביות. חזק
 לעמוד קודם.

וְקִסְבָּר אֲבִי יִדּו כִּידָה.
לְפִיקָן כְּשֶׁמֶת וּנְפֹלָה לְפִי
יֵבֶם וּמֵתָה עַד שֶׁלֹּא
נִתְיַבְמָה, יוֹרְשִׁיהָ וְיֹרְשֵׁי
הַבְּעֹל שֵׁיהֶם צָאִים לְיִרְשָׁה,
זֶה מִכָּה אֲחֻזּתוֹ זֶה מִכָּה
אֲחֻזִּי, לְבִית שְׂמֹאל חֲלוּקָה
עֲדִיפָא וּלְבִית הַלֵּל חֲזָקָה
(שם). אֵלֶּה לְדִרְחוֹת בְּצֻרָה
בג. ד. (ד.י.) לֵכָה לְשֹׁנֵי מִדֵּי
וְכַעֲשֵׂי לְעִיל ח: ב.) וְלֹא
עִיל כד.).

וּסְפֹכַּ נְשׂוּאָה לַחֲלוּק בְּנֻכְסִים. לעיל פ' ד' מחין (דף כט: וסס)
גרס רבנן גבי מאמר לנ"ט ישראלין עושה או אירוסין עושה
דממוך משוּבְּתוּ משמע דמוּדָה דל"ן יורשה: **אע"פ** דקשיא מיתה.
לרבנן יחא דדוקא לאחר מיתה מהני מאמר תלוק בנכסים אבל
מחין לא דהויא לה אידי ודאי

ואינהו ספק ומ"מ לא בעי רישא
לחוקמי בעצד זה מאמר דמשום
דהויא אייה דלאי אין נראה לרבא
דמתמכר לכתחלה להכי מוקי לה בלא
עבד זה מאמר אע"ג דלרבה דלעיל
מוכרת לכתחלה משום האי טעמא
משום דהויא אייה דלאי רבא לית לא
האי סברה. בלכות פקוקות דרב
יודאי גאון פסיק כחייז' דרב פפא
במראה קאי כוונתה והא' דלא חשיב
דיע"ל קג"ס משום דליירי בה
אמוראי': **אשה** הקנו לו מן
השמים. וא"ת ומה מריחא בנך
היבס כיון דאי לית לה מראשון תקינו
לה רבנן משני וכו' שאם מכר
הראשון נכסיו טרפא מלקוחות אע"פ
שני בני חורין לאי א"כ תהא קלה
בעיניו להוציאה לו ואר"י דנפקא מינה
שיכול היבס למכור שדותיו ואפילו
אשתדוק אחר כך שדות של מת לא
טרפא ממשעבדי ואם היתה אשתו
טורפת מהן ומיירה למאי דבעי לממכר
בס"פ מי שסיה נשוי (כתובות זה. ושם)
דאי אשתדוק בני חרי לא טרפא
ממשעבדי קשה וי"ל דנפקא מינה
אם גירשה ואח"כ אשתדוק שדותיו של
מת דלא גציא מבני חרי דשני:

ובחרש ושוטה. מדלג קאמר
עד שיתרפא משמע
דאפי' תלה לייצג לאלתר אין שומעין
לפי שאין חוסמין אותה וכו' דה"מ
למינקט מוכה שחין:
גבי אחין לא רצו לא לייבם ולא לחלוץ
אמאי חוזרין בו. אפילו לא
רצו לייצג חלה לחלוץ ה"מ למיפק:
אלמר

תובתה כו': מ"ט ^סאשה הקנו לו מן השמים יואי
קינו לה משני כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה:
לייבם לא רצה מהלכין על כל האחיז לא רצו
דיים לו עליך מצוה או חלוץ או ייבם יתלה בקטן
ול עד שיבא ממדינת הים או חרש או שוטה א' ^בנמ'
מרים לו עליך מצוה או חלוץ או ייבם: ^גנמ'
יצת גדול פליגי בה ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי חד
אמר וחד אמר חליצת גדול עדיפא מאן דאמר ביאת
בייבום ומאן דאמר חליצת גדול עדיפא במקום גדול
יא תנן לא רצה מחזירין על כל האחיז מאי לאו לא
קטן וקטני מהלכין אצל האחיז שמע מינה ביאת קטן
חלוץ ולא לייבם דכוותה גבי האחיז לא רצו לא
י חוזרים אצל הגדול ולמיכפיה לכפיה לדידהו כיון
מאי לדידה כייפינן תנן תלה בקטן עד שיגדיל אין
קטן עדיפא אמאי אין שומעין לו ניטרי דלמא גדול
יול עד שיבא ממדינת הים אין שומעין לו אמאי
וחלוצין אלא כל ^ס שהוי מצוה לא משהינן
אית

מזה דשהיי מזה לא משהיין והיי מפרש בגמרא: ג' והיי קטן לאו קטן ממנו הוא דקטן לאו בר חליצה וייבום לייבם הכא ודאי סוגיא דשמעתין מוכחא דלאו קטן ממנו הוא משהיין אלמא בקטן ממנו כולהו מודו: במקום גדול ביום קטן על כל האחי. אחי ייבמה: ואחיי חוזרין אלל גדול. אי אמרת יול דמיון דכולהו צעו למיחלך ואיהו נמי צעי למיחלך איהו קדים א דלמכפיהי למיחלך ונכפין לדידהו ולא נטרם צ"ד כולי האי: והכנס

ממל אחיו ליצמה במקומו והרי הוא כמותו ואם מתה כשהיא שומרת יצם אין ליורשיה בהן כלום לדון אחר דבר זה (סוכה דף טו) לילכ לאשמי מדי (ערובין קכג) אין להקשות על דבר זה וכן, מנרשה בגט ואינה לרביה חלילה, ואשמעין שאם ראה להחזיר מחזירה כשאר אשה (כתובות דף ע"ח) מצוה בגדול. האחים לייצם, ונפקא לן מוהיה הצבור (ביצה דף עז) המייצם יהיה הצבור

וְקֹסֶבֶר אֲבִי יְדוּ כִידָה. מְדַלְקִין פְּלוּגֵמֵיהֶוּ בְּנִפְלֹה לָהּ (א) מִחֲמַתּוֹ וְאִפִּי הָיִי לְבִית הַלֵּל נִכְסִים בְּחֻקְתָּן קֹסֶבֶר אֲבִי נִשְׁוֹאֵה יְדוּ כִידָה וְלֹא יוֹמֵר הַלֵּכְךָ כְּשִׁמְתָּ וְאִין לִבְסָה אֵלָּא וִיקָה יְדוּ גְרִיעָא מִידָה וְנִכְסִים בְּחֻקְתָּה וְיִצִּית שְׁמַאי פְּלִיגִי וְאִמְרִי נִשְׁוֹאֵה יְדוּ עֲדִיפֹא מִידָה וְכִשְׁמַת יֵד הָיִבָּס

כידה ויחלוקו. ובתכונות בהכותב (דף פסג.) נמי פליגי אב"י ורבא דקאמר אב"י ידו כידה ורבא אמר ידו עדיפא מידה ואמרין התם נפקא מינה לשומרת יס: דידו עדיפא מידה. וואפילו בית הלל מידו שקלי יורשי העבול בנכסים: הכי גרסין אלא רבא מאמר לב"ש עו נשואה ודאי ארוסה נשואה לחלוק בנכסי אלקעזר כוותיה דרבא יוסי ברבי חנינא כו רבי אלקעזר הכי ורבי מאמר לב"ש אינר בצרה בלבד איפוך לא תיפוך אמר לך אנא דלא סגי לה חליצה לחלוק בנכסי אמר רב פפא דיוסי דאב"י ואע"ג דקשיא הנכנסים ויוצאים ע יוצאין לאו בנכסין מרשות הבקל לרשות מתה אדמפלגי בגופא בחייה ולפירות ^אותו היא כו: למאי הלכר ^אלומר שמגרשה בגג

פשיטא סד"א הואיל ו
ויבמה אמר רחמנא
עליה בחליצה אין ב
פשיטא סד"א מצוה
עברה השתא תיקו
אח קמ"ל ואימא הכי
לו לאשה כיון שלקחה
דבר; ובלבד שתהא
לית לה מן הראשון
מתני' מצוה בגג
חוזרין אצל גדול וא
עד שיגדיל ⁽⁶⁾ או ב

מסורת הש"ס

(א) [כתובות פג.] (ב) לעיל
כט. [גדרים עד.] (ג) [סוכה
ל. וש"נ] (ד) לעיל ח: טי:
כתובות פב, (ה) ג"א עברה,
(ו) לקמן פה. כתובות פב;
(ז) בינה. (ח) לעיל כד,
(ט) [ג"ל ומייבש] (י) [לקמן
מז:]; (י) [דומה לזה כתבו
חוס' מגילה כט: ד"ה
והלכתא].

נורה אור השלם

1. כִּי יָשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו
וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן אִין
לּוֹ לֹא תִהְיֶה אִשֶּׁת הַמֵּת
הַחוּצָה לְאִישׁ זֶר יִבְמָה
יָבֵא עָלֶיהָ וּלְמַקְהָה לּוֹ
לְאִשָּׁה וְיִבְמָה:
דְּבָרִים כה ה

גליון הש"ס

תוֹם' ד"ה אַע"ג. דרב
פפא בתראה. ע' מס' ע"ז
נט ע"ב תד"ה אר"פ
וצרא"ש שם:

הגהות הב"ח

(א) במשנה עד שיגדיל
ורבגדול כל"ו ומצית או
נמחק: (ב) רש"י ד"ה
וקסבר וכו' נגפלו לה
בשהיא תחתיו: (ג) ד"ה
וקסבר רבא וכו' בודאי
ארוסה משוי לה לענין
לדחות: (ד) ד"ה ונגדול או
שהיה וכו' שמא יבס
אותה והכי מוכח:

הגהות הנר"א

[א] גמ' ח"ל רצא ח' כו.
נ"ב לדברי רש"י לרצא חף
ב"ה מודי דמילוקו, ויחיק
מפרש דהכל לנעל. ורמז"ס
מפרש דכל האוקימתות
לרצא חף אכל ח' לנעל
לנשא ועמ"ש ועי' רמב"ן
וכתב דה"ה למיכרה ולפירי
אכל הרמז"ס פסק דל"ל
לינש פירות ועי' ברא"ש
פ"ד דכתובות ס' כב וכ"ד
הרשב"א (ועמ"ש רבינו
בזה"ע ס' ק"ס).

תוספות ישנים

כתובה לנשות מחיים:
 חברה אפי דר-כירה.
 וסבלנות פסקות דרד
 ייחודא פסק נכאז ולא
 נחמו ציע"ל קרס'ם
 צוער'ל מחרלם סברי
 חסותיה וז"ל לפסוק
 סוכות: (א) ארבע של
 סוכה דקחמר שש הקטן
 ס' משמים וזו לתן טעם
 למה אין שמי כמותו
 תחת חסות שמי אשמו
 ואין אשם בלא כמותו וחדו
 ששנחשתו הראשון ששנחשתו
 זכור. ומצי [אשם]
 הקטן וזו של משמים
 חסותו ואין לה כי אם
 כמותו ראשון וזו לתן
 הראשון משפון קף המצוה
 ראשונה וזו וכו' של
 קלה וזו וכו' והרבה כי
 מצינו חסות: ודמיון: ונבדול
 שם שם מצוה חסות. וכו'.
 שיש גדול ממות נחמה"
 ויחזקונו וזו להבחין דאין
 ששנחשתן וזו משום דאין
 ששוא ששנחשתן לפטע מוטלת
 הנחש וזו ששנחשת
 ענינו: הנהיר וזו ששנחשת
 נבדול לתנא אפי'
 ותלך. ואין להקשות אפי'
 ויחזקונו חסות לתנא אפי'
 ויחזקונו חסות לתנא אפי'
 ויחזקונו חסות לתנא אפי'
 ויחזקונו חסות לתנא אפי'

קמייטא עדיפא, לפיכך נכסי מלוג בחזקת יורשי האב (כתובות 29.). דידו עדיפא מידה, ושמא בלבד. כלומר לרמות אחותה שלא תאכרנה לזו משום אחות זקוקה (לעיל 38.). ותו לא מדיא, אין להקטע נכדיו זה (ע"ס 38.). ועוד שמגרשה בגט ומזוירה. מרי מילי אהי אמרינן (סנהדרין 38.).